

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет філології

Наскрізна програма практики

для студентів Факультету філології

напряму підготовки

0203 Гуманітарні науки

ОКР «Бакалавр»

014.01 Українська мова і література

035.01 Українська мова і література

014.02 Мова і література (польська)

035.03 Слов'янські мови та літератури

(переклад включно)

ОКР «Магістр»

014.02 Мова і література (польська)

035.03 Слов'янські мови та літератури

(переклад включно)

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Наскрізна програма практики студентів Факультету філології розроблена з врахуванням Законів України «Про освіту» (від 23.05.1991 р. № 1060-X), Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України (Наказ Міністерства освіти України від 8.04.1993 р. № 93), Національних доктрин розвитку освіти (Указ Президента України від 17.04.2002 р. №347/2002), а також навчального плану напрямів підготовки: 6.020303, 7.02030301, 8.02030301 – освітньо-кваліфікаційних рівнів – бакалавр, спеціаліст, магістр.

Мета і завдання наскрізної програми практики студентів полягає в узагальненні та структуруванні усіх етапів професійної підготовки майбутніх фахівців філологічної галузі: формування стійкого професійного інтересу до обраної спеціальності, ознайомлення зі специфікою і змістом роботи в різних закладах освіти та створення уявлень про спеціальність «філологія» як сфери майбутньої діяльності, утвердження професійних умінь і навичок учителя-філолога.

Зміст наскрізної програми практики студентів Факультету філології включає програми всіх 5 етапів навчальної та виробничої практик, зокрема: навчальна фольклорна або фольклорно-літературно-краєзнавча практика, навчальна діалектологічна практика, виробнича педагогічна практика у середніх класах загальноосвітніх шкіл, виробнича педагогічна практика у старших класах загальноосвітніх шкіл або середніх спеціальних закладів, переддипломна практика.

Організація і керівництво практиками. Згідно з навчальним планом загальне керівництво практиками здійснюється інститутськими керівниками, а методичне управління забезпечується методистами-викладачами кафедр української мови, української літератури і фольклористики, слов'янських мов, світової літератури і порівняльного літературознавства.

Студенти поділяються на підгрупи, де кожна, за розкладами шкіл, працює на об'єктах практик.

Обов'язки факультетського керівника:

Керівник практики від факультету (певної спеціальності) – фахівець із числа досвідчених викладачів-методистів керує практикою студентів у школі. В його обов'язки входить:

- заздалегідь здійснення підготовки баз практики;
- забезпечення проведення всіх організаційних заходів перед початком практики (інструктаж про дотримання правил техніки безпеки, етики спілкування в педагогічному та учнівському колективах, надання студентам-практикантам необхідних документів: направлення, програма з дидактико-методичними матеріалами, щоденник, індивідуальний план); ознайомлює з документами звітності про проходження практики;
- організовує розподіл студентів на педагогічну практику у школи міста;
- оформляє направлення для студентів-практикантів у школи; забезпечує студентів-практикантів необхідними документами (програма практики, щоденник обліку роботи студента, індивідуальний щоденник студента);
- організовує зустріч студентів-практикантів з дирекцією школи, вчителями-предметниками та класними керівниками;
- на основі даних, одержаних від старост підгруп (упродовж першого тижня), складає зведений графік практики (розклад уроків, місце і дні пробних залікових уроків, виховних та позакласних занять);
- перевіряє звітну документацію і подає загальний звіт про наслідки проведення практики університетському керівнику студентською педагогічною практикою;
- виставляє диференційну оцінку за педагогічну практику із врахуванням виконання всіх видів завдань практики.
- контролює виконання студентами-практикантами правил внутрішнього розпорядку;
- у складі комісії приймає залік з практики, оформляє звіт із зауваженнями і пропозиціями щодо поліпшення практики студентів, який затверджує завідувач кафедрою та здає університетському керівнику практики.

Методисти від профілюючих кафедр :

- спільно з дирекцією школи розподіляють студентів-практикантів за класами;
- беруть участь у настановчих і підсумкових нарадах щодо організації педагогічної практики;
- надають студентам методичну допомогу у підготовці до уроків, позакласних занять, затверджують конспекти пробних і залікових уроків;
- відвідують уроки студентів-практикантів, беруть участь в їх обговоренні, оцінюють їх;
- знайомлять студентів-практикантів з досвідом роботи вчителів школи;
- здійснюють контроль та проводять консультації для студентів на об'єктах практики;
- спільно з методистами об'єктів практики проводять оцінювання практичної роботи студента-практиканта;
- організують проведення захисту результатів практики;
- консультують старосту підгрупи щодо підготовки звіту про проходження практики та його виступу на підсумковій конференції;
- надають студентам-практикантам можливість користуватись необхідною документацією та літературою під час виконання практичних завдань; забезпечують відповідну методичну допомогу практикантам з організації та проведення уроків та позаурочних заходів у закладах освіти; надають адресну допомогу під час виконання навчальних завдань практики;
- здійснюють облік відвідування студентами об'єктів практики. В разі порушення ними трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку, спричиненні конфліктів тощо, повідомляють у навчальний заклад;
- контролюють виконання студентами-практикантами завдань згідно індивідуального плану;
- проводять разом із спеціалістами з безпеки життєдіяльності інструктаж з охорони праці і техніки безпеки.

Бази практик.

Начальні практики (фольклорна-літературно-краєзнавча, фольклорна, діалектологічна) можуть проходити за місцем проживання студентів, де вони збирають та узагальнюють матеріал відповідно до отриманих завдань і питальників. Згідно домовленостей та підписаних угод, частина студентів проходить навчальні практики на території країн, мова яких вивчається (Польща,).

Базами педагогічних практик можуть бути загальноосвітні школи, школи з поглибленим вивченням окремих предметів, гімназії, ліцеї або середні спеціальні навчальні заклади III рівня акредитації. Навчальний заклад повинен відповідати таким вимогам: мати відповідну матеріальну базу, необхідну для проведення практики, число середніх і старших класів, у цьому навчальному закладі повинні викладати вчителі першої й вищої категорій, адміністрація й педагогічний колектив повинні дати згоду прийняти студентів на практику у визначений термін.

Шкала оцінювання навчальних досягнень студентів в умовах практик проводиться за 100 бальною шкалою, що подано нижче:

90 – 100 – відмінно (A)

80 – 89 – дуже добре (B)

70 – 79 - бали – добре (C)

60 – 69 – бали – задовільно (D)

50 – 59 – задовільно (E)

25 – 49 - балів – незадовільно з можливістю повторного складання (FX)

1 – 24 – незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F)

Структуру наскрізної програми практики студентів складають програми навчальних та виробничих практик, основні компоненти яких представлені нижче.

Структура наскрізної програми практики студентів Факультету філології

Види практик	Кафедра	Напрями підготовки «Філологія», спеціальності	Курс	Семестр	Тижнів	Кількість годин			Форми контролю
						Всього год.	Кредитів ECTS	Націон. кредитів	
“Українська мова і література”									
I. Навчальні практики									
1. Фольклорна практика	Кафедра української літератури	014.01 035.01 ОКР-бакалавр	I	2	2	72	2	1,5	залік
2. Діалектологічна	Кафедра української мови	014.01 035.01 ОКР-бакалавр	II	4	2	72	2	1,5	залік
II. Виробничі практики									
1. Педагогічна практика в середніх класах загально-освітніх шкіл	Кафедра української мови	014.01 035.01 ОКР-бакалавр	IV	8	7	210	7	4	екзамен
2. Педагогічна практика в старших класах загально-освітніх шкіл і середніх спеціальних закладах III рівня акредитації	Кафедра української літератури	014.01 035.01 ОКР-магістр	V V	9 9	6 6	180 180	3 6	2 3,5	екзамен екзамен
3. Переддипломна практика	Кафедра української мови Кафедра української літератури	014.01 035.01 ОКР-магістр	V V	10 10	3 3	90 90	2,5 2,5	1,5 1,5	екзамен екзамен
“Польська мова і література”									
I. Навчальні практики									
1. Фольклорно-літературно-краєзнавча практика	Кафедра світової літератури	014.02, 035.03 ОКР-бакалавр	I	2	2	72	2	1,5	залік
2. Діалектологічна	Кафедра слов'янських мов	014.02, 035.03 ОКР-бакалавр	II	4	2	72	2	1,5	залік
II. Виробничі практики	Кафедра	014.02, 035.03							

1.Педагогічна практика в середніх класах загальноосвітніх шкіл	слов'янських мов	ОКР-бакалавр	IV	8	7	210	7	4	екзамен
2. Педагогічна практика в старших класах загально-освітніх шкіл і середніх спеціальних закладах III рівня акредитації	Кафедра світової літератури	014.02, 035.03 ОКР-магістр	V	9	6	180	3	2	екзамен
			V	9	6	180	6	3,5	екзамен
3. Переддипломна практика	Кафедра світової літератури Кафедра слов'янських мов	014.02, 035.03 ОКР-магістр	V	10	3	90	2,5	1,5	екзамен
			V	10	3	90	2,5	1,5	екзамен

ЗМІСТ НАСКРІЗНОЇ ПРОГРАМИ ПРАКТИКИ

Факультету філології

“Українська мова і література”

РОЗДІЛ I. НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

1.1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ФОЛЬКЛОРНОЇ ПРАКТИКИ

(I курс, 2-й семестр)

**Змістовий модуль 1. Історико-етнографічна специфіка регіону.
Характеристика носіїв фольклору.**

Тема 1. Історія населеного пункту, у якому велися фольклорні записи. Коли створений, вихідцями з яких територій. Які міграційні процеси відбувалися пізніше. Характер населення за етнічними, віковими, соціальними критеріями.

Тема 2. Паспорт носія: Прізвище, ім'я, по-батькові. Вік. Де народився, якщо змінював місце проживання, то у якому віці. Освіта. Професія. Характер занять. Від кого і коли засвоїв фольклорний репертуар. Як часто виконує фольклорні твори. Кому передає фольклорні твори, хто їх від нього засвоїв. Адреса.

Тема 3. Паспорт твору: від кого записаний, ким записаний, коли записаний, як визначає жанр та назву твору виконавець, наукове визначення жанру. Перелік інформантів із вказівкою сторінок, на яких викладено їх репертуар.

Модуль 2. Тематична та жанрова своєрідність фольклорного матеріалу.

Тема 4. Календарно-обрядовий фольклор. Сезонно-господарський фольклор.

Тема 5. Родинно-обрядовий фольклор. Народження, хрестини, пострижини. Весілля. Похорон, поминання.

Тема 6. Релігійно-світоглядний фольклор (міфологічносвітогляді, християнськорелігійні, чарівні, фантастично-героїчні твори: легенди, духовні пісні, демонологічні оповідання, прислів'я і приказки, загадки, казки).

Тема 7. Історичний фольклор (твори про історичні, політичні події та особи далекого й недавнього минулого: пісні, перекази, оповідання, прислів'я і приказки, анекдоти).

Тема 8. Побутовий фольклор (твори про побут, взаємини різних верств народу, соціальних груп, різних народів; про родинне життя і взаємини: суспільно-побутові та родинно-побутові пісні, балади, перекази, оповідання, анекдоти, прислів'я і приказки, казки).

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах фольклорної практики

ЗМ 1	ЗМ2	Підсумковий контроль	Підсумковий контроль	Сума балів
Теми 1, 2, 3	Теми 4, 5, 6, 7, 8	Якість та системність оформлення матеріалу	Зміст фольклорного матеріалу	залік
20	30	20	30	100

ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. *Бріцина Олександра.* Сучасні аспекти методики збирання народної прози // Народна творчість та етнографія. – Київ, 2003. – № 3. – С. 24–34.
2. *Бріцина Олександра.* Текстологічні аспекти методики фіксації народної прози // *Бріцина Олександра.* Українська усна традиційна проза: питання текстології та виконавства. – Київ, 2006. – С. 146–180.
3. *Глушко Михайло.* Методика польового етнографічного дослідження: Навчальний посібник. – Львів, 2008. – 288 с.
4. *Давидюк Віктор, Гром Олена, Гунчик Ігор, Завітій Богдан.* Автентика фольклору: Традиція і сучасність / Питальник для польових експедицій. – Луцьк, 1996. – 30 с.

5. *Луканюк Богдан*. Пам'ятка студента-практиканта і збирача-початківця: Методичні рекомендації для студентів спеціальності 7.020205 "Музичне мистецтво" спеціалізації "Викладач, артист, керівник фольклорного ансамблю". – Рівне: РДГУ, 2001. – 24 с.
6. *Луканюк Богдан*. Типові форми музично-етнографічної документації. – Львів, 1981. – 24 с.
7. *Мацієвський Ігор*. Питання документації народної інструментальної музики // Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики: Збірник наукових праць. – Київ, 1989. – С. 5–24.
8. *Мишанич Михайло*. Архівне опрацювання народновокальних творів: Методичні рекомендації з музично-етнографічної транскрипції. – Львів, 1995. – 20 с.
9. *Мишанич Михайло*. Гаївки: Сюжетно-тематичний польовий питальник. – Львів, 1996. – 16 с.
10. Музично-етнографічна практика: Методичні рекомендації для теоретико-композиторського факультету / Уклав *Богдан Луканюк*. – Київ: МКНЗМК, 1995. – 31 с.
11. Програма, запитальники та методичні поради дослідникам народної культури України / Упорядники *Лідія Орел, Катерина Міщенко*. – Київ: ІСДО, Музей народної архітектури та побуту України, 1995. – 231 с.
12. *Рибак Юрій*. Народновокальна творчість Середнього Полісся (розширений питальник): Методичні рекомендації для студентів кафедри музичного фольклору: Вид. 2-ге, доп. – Рівне, РДГУ, 2010. – 26 с.
13. *Танцюра Гнат*. Записки збирача фольклору. – Київ, 1958. – 101 с.
14. Фольклористика: Програма та методичні рекомендації до проведення фольклорної практики студентів філологічного факультету / Уклали *Лідія Дунаєвська, Леонід Шурко*. – Київ, 2000. – 40 с.
15. Фольклорна збирацька практика з курсу "Українська народна музична творчість": Методичні рекомендації / Уклали *Михайло Мишанич, Ірина Довгалюк*. – Київ: РУМК, 1992. – 12 с.

16. Фольклорна практика: Методичні вказівки та програма для студентів перших курсів філологічних факультетів та вчителів / Уклали *Т. Борисюк, І. Денисюк, І. Остатик*. – Луцьк, 1986. – 42 с.

Додаткова література

17. Актуальні питання методики фіксації та транскрипції творів народної музики: Збірник наукових праць / Редактор і упорядник *Богдан Луканюк*. – Київ, 1989. – 101 с.

18. *Балашов Д.* Как собирать фольклор (руководство по сбору произведений устного народного творчества). – Москва, 1971.

19. *Бачинская Н.* Памятка собирателя народных песен. – Москва, 1953.

20. *Беляев В.* Руководство для обмера народных музыкальных инструментов. – Москва, 1931.

21. *Боряк Олена.* Матеріали з історії народознавства в Україні: Каталог етнографічних програм (друга половина XVIII – XX ст.). – Київ: Українознавство, 1994. – 124 с. (Науково-довідкові видання з історії України. Етнографічно-фольклорна спадщина; вип. 28).

22. *Вовчак Андрій.* На шляху до створення архіву українського фольклору // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2009. – Вип. 47. – С. 149–154.

23. *Гнатюк Володимир.* Українська народна словесність (в справі записів українського етнографічного матеріалу) // *Гнатюк Володимир.* Вибрані статті про народну творчість. – Київ, 1966. – С. 37–77.

24. *Гордійчук М.* Як записувати народну музику. – Київ, 1960. – 35 с.

25. *Громов Г.* Методика полевых этнографических исследований. – Москва, 1967.

26. *Данилюк Архип, Купчинський Олег.* Методичні поради та питальник для збирачів пам'яток етнографії, фольклору і топонімії. – Львів, 1989.

27. *Коваль Василь.* Із досвіду проведення фольклорних експедицій // Музичний фольклор в системі навчання та виховання молоді. – Тернопіль, 2000.

– С. 85–89.

28. *Колесса Філарет*. Кілька слів про збирання і гармонізування українських народних пісень // *Колесса Філарет*. Музикознавчі праці. – Київ, 1970. – С. 444–455.
29. *Круглов Юрий*. Методические указания по проведению фольклорной практики на филологических факультетах педагогических институтов. – Москва, 1977.
30. *Круглов Юрий*. Фольклорная практика: Пособие для студентов и преподавателей педагогических институтов по специальности № 2101 "Русский язык и литература". – Москва, 1979.
31. *Кузеля Зенон*. Про потребу і техніку збирання етнографічних матеріалів // Діло. – Львів, 1909. – Ч. 155.
32. *Лазутин С.* Программа и методические рекомендации по проведению учебной практики по фольклору. – Воронеж, 1979.
33. *Луканюк Богдан*. Спеціальні знаки музично-етнографічної транскрипції. – Львів, 1992. – 8 с.
34. Методическая записка по архивному хранению и систематизации фольклорных материалов / Отв. ред. *В. Я. Пропп*. – Вильнюс, 1964.
35. *Мехнецов Ф.* Музыкально-этнографическая практика: Программа для музыкальных вузов по специальностям "композиция", "музыковедение". – Москва, 1982.
36. *Морохин В.* Методика собирания фольклора. Учебное пособие для вузов. – Москва, 1990. – 86 с.
37. *Правдюк О.* Методика записування музичного фольклору. – Київ, 1981. – 55 с.
38. Программа для комплексных фольклорных экспедиций / Сост. *К.А. Вертков* и др. Отв. ред. *В. Е. Гусев*. – Москва, 1971.
39. *Селиванов Ф. М.* Студенческая фольклорная практика: учебно-методическое пособие. – Москва, 1982.
40. *Сливинський Юрій*. Техніка нотації народних пісень: Методичні рекомендації / Львівська державна консерваторія імені Миколи Лисенка. – Львів, 1982. – 47 с.

41. Супруненко В. Народознавчий запитальник. – Мелітополь, 1994. – 32 с.
42. Українська фольклористика: Словник-довідник / Укладання і загальна редакція Михайла Чорнопиского. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. – 448 с.
43. Wskazówki zbierania melodyj ludowych // Przegląd muzyczny. – Poznań, 1925. – № 2. – S. 1–9.

1.2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

(III курс, 4-й семестр)

Змістовий модуль 1. Фонетичні явища в говірках південно-західного наріччя.

Тема 1. Особливості вокалізму говірок Івано-Франківщини.

Тема 2. Особливості консонантизму місцевих говірок.

Тема 3. Взаємодія говіркового мовлення з літературною мовою на фонетичному рівні. Фонетичний аналіз текстів.

Змістовий модуль 2. Граматичні та лексичні особливості говірок південно-західного наріччя.

Тема 4. Морфологічні явища у зв'язних текстах місцевих говірок.

Тема 5. Словниковий склад місцевих говірок. Спостереження над загальноживаною побутовою, сільськогосподарською, будівельною, обрядовою лексикою та ономастикою.

Тема 6. Укласти хрестоматію текстів. Визначити приналежність говірки до певного мовно-територіального утворення.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах діалектологічної практики

ЗМ 1	ЗМ2	Підсумковий контроль		Сума балів
Теми: 1,2,3	Теми: 4,5,6	Матеріали хрестоматії	звіт про діалектологічну практику	
30	30	30	10	100

ЛІТЕРАТУРА

1. Атлас української мови. – Т. 1. – К., 1984; Т. 2.– К., 1988; Т. 3. – К., 2001.
2. Бевзенко С. П. Українська діалектологія. – К., 1980. – 246 с.
3. Бичко З. М. Діалектна лексика Опілля. – Львів, 1997. – 136 с.

4. Вакалюк Я. В. Лексико-семантична характеристика назв одягу в говірках Прикарпаття // Проблеми української діалектології на сучасному етапі : тези, 1990. – С. 181–182.
5. Закревська Я. В. Нариси з діалектного словотвору в ареальному аспекті. – К., 1976. – 163 с.
6. Закревська Я. В. Явище протези в західних говорах української мови // Дослідження і матеріали з української мови. – К., 1962. – Т. 2. – С. 62–69.
7. Залеський А. М. Вокалізм південно-західних говорів української мови. – К., 1973. – 156 с.
8. Кобилянський Б. В. Діалект і літературна мова. – К., 1960. – 276 с.
9. Лесюк М. П. Взаємодія діалектно-територіального та літературно мовлення // Етнос. Соціум. Культура: регіональний аспект: монографія / В.В. Грещук та інші. – Київ ; Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2006. – С. 79–96.
10. Матвіяс І. Г. Засади української діалектології // Мовознавство. –2000. – № 1. – С. 3–9.
11. Матвіяс І. Г. Українська мова і її говори. – К., 1960. – 164 с.

ДІАЛЕКТНІ СЛОВНИКИ

Південно-західне наріччя

I. Бойківський говір

1. Онишкевич М. Й. Словник бойківських говірок : у 2 т. / М.Й. Онишкевич. – К. : Наукова думка, 1984. – Т. I-II.
2. Свенціцький І. Бойківський говір с. Бітля / І. Свенціцький // Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка. – Львів, 1913. – Т. СХІV, Кн. II. – С. 116–153.

II. Волинський говір

1. Данилюк О. К. Словник народних географічних термінів Волині / О.К. Данилюк. – Луцьк, 1997. – 103 с.
2. Корзонюк М. Словник західноволинських говірок / М. Корзонюк // Українська діалектна лексика : збірник. – К., 1987. – С. 62–267.

III. Гуцульський говір

1. Горбач О. Словник говірки села Бродина повіту Радівці (Румунія) / О. Горбач // Гуцульські говірки : лінгвістичні та етнолінгвістичні дослідження. – Львів, 2000. – С. 245–364.
2. Горбач О. Словник говірки села Негостина (Румунія) / О. Горбач // Діалектологічні студії. 3. Збірник пам'яті Ярослави Закревської. – Львів, 2003. – С. 422–453.
3. Грицак М. Скарби гуцульського говору: Росішка (вівчарство у текстах) / М. Грицак. – Львів : Ін-т українознавства НАНУ, 2008. – 320 с. – (Серія «Діалектологічна скриня»).
4. Гуцульські говірки: короткий словник / відп. ред. Я. Закревська. – Львів : Ін-т українознавства НАНУ, 1997. – 230 с.
5. Жегуц І. Словник гуцульського говору на Закарпатті / І. Жегуц, Ю. Піпаш. – Мюнхен, 2001. – 180 с.
6. Негрич М. Скарби гуцульського говору: Березове : словник / М. Негрич. – Львів : Ін-т українознавства, 2008. – 224 с.
7. Піпаш Ю. Матеріали до словника гуцульських говірок (Косівська Поляна і Росішка Рухівського району Закарпатської області) / Ю. Піпаш, Б. Галас. – Ужгород, 2005. – 266 с.
8. Хобзей Н. В. Гуцульська міфологія : етнолінгвістичний словник / Н. В. Хобзей. – Львів, 2002. – 216 с. – (Серія «Діалектологічна скриня»).

IV. Закарпатський говір

1. Горбач О. Мармороська говірка й діалектний словник с. Поляни над р. Русковою (Румунія) / О. Горбач // Зібрані статті / О. Горбач. – Мюнхен. – Т. VIII. – С. 276–323.
2. Грицак М. А. Словник українських говорів Закарпатської області / М. А. Грицак // XII республіканська діалектологічна нарада: тези доповідей. – К., 1965. – С. 154–157.
3. Дзендзелівський Й. О. Практичний словник семантичних діалектизмів Закарпаття: на допомогу вчителям Закарпатської області / Й. О. Дзендзелівський. – Ужгород, 1958. – 48 с.

4. Дуйчак М. Словник мікротопонімів українських сіл Східної Словаччини: лексико-семантичні групи та структура / М. Дуйчак // Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. – Пряшів, 1977. – Т. 8. – С. 321–448.
5. Панькевич І. Діалектичний словник закарпатських говорів. Картотека зберігається в Музеї національного письменства в Празі.
6. Панькевич І. Словник українських південнокарпатських говорів : питальник / І. Панькевич // Дружно вперед. – Пряшів, 1951. – № 2, 3 ; 1952. – № 1, 2, 3, 8.
7. Сабадош І. В. Словник закарпатської говірки села Сокирниця Хустського району / І. В. Сабадош. – Ужгород, 2008. – 480 с.

V. Лемківський говір

1. Вархол Н. Фразеологічний словник лемківських говірок Східної Словаччини / Н. Вархол, А. Івченко. – Пряшів, 1990. – 160 с.
2. Горбач О. Південно-лемківська говірка й діалектний словник села Красний Брід бл. Меджилаборець (Пряшівщина) / О. Горбач // Зібрані статті. – Т. V : Діалектологія / О. Горбач. – Мюнхен, 1993. – С. 524–669.
3. Горощак Я. Перший лемківсько-польський словник / Я. Горощак. – Легніца, 1993. – 254 с.
4. Панцьо С. Матеріали до словника лемківських говірок (дієслівна лексика) / С. Панцьо. – Тернопіль, 1997. – Ч. 1. – 54 с.
5. Пиртей П. С. Короткий словник лемківських говірок / П. С. Пиртей. – Івано-Франківськ, 2004. – 362 с.
6. Пиртей П. С. Словник лемківської говірки / П. С. Пиртей. – Legnica ; Wrocław, 2001. – 345 с.

VI. Наддністрянський говір

1. Бичко З. М. Словник діалектної лексики с. Грабовець Стрийського району Львівської області : матеріали до вивчення курсу «Українська діалектологія» / З. М. Бичко. – Львів : Львівський держ. ун-т ім. І. Франка, 1992. – 28 с.
2. Горбач О. Південнонаддністрянська говірка і діалектний словник села Романів Львівської області / О. Горбач // Зібрані статті. – Т. V : Діалектологія / О. Горбач. – Мюнхен, 1993. – С. 56–156.

3. Горбач О. Словник говірок Тереховлянщини / О. Горбач // Наукові записки Українського технічно-господарського інституту. – Мюнхен, 1970. – Т. XX. – С. 148–194.
4. Шило Г. Ф. Наддністрянський регіональний словник / Г. Ф. Шило. – Львів : Ін-т українознавства НАНУ, 2008. – 288 с.
5. Шило Г. Ф. Словник / Г. Ф. Шило // Південно-західні говори УРСР на північ від Дністра. – Львів, 1957. – С. 240–253.

VII. Подільський говір

1. Брилінський Д. Словник подільських говірок / Д. Брилінський. – Хмельницький, 1991. – 117 с.
2. Мельничук О. С. Словник специфічної лексики говірки села Писарівка Кодимського району Одеської області / О. С. Мельничук // Лексикографічний бюлетень. – К., 1952. – Вип. 2. – С. 67–98.
3. Москаленко А. А. Словник діалектизмів українських говорів Одеської області / А. А. Москаленко. – Одеса, 1958. – 78 с.

VIII. Покутсько-буковинський говір

1. Горбач О. Південнобуковинська говірка с. Милешовець бл. Радовець (Румунія) / О. Горбач // Зібрані статті. – Т. VIII : Історія мови. Діалектологія. Лексикологія / О. Горбач. – Мюнхен, 1997. – С. 324–376.
2. Дзендзелівський Й. О. Словник буковинських діалектизмів Юрія Федьковича (Про одну досі невідому галузь діяльності буковинського Кобзаря) / Й. О. Дзендзелівський, С. С. Штефуровський // Науковий збірник Музею української культури у Свиднику. – Пряшів, 1980. – Т. 9, кн. 1. – С. 274–287.
3. Колісник І. С. Місцева хліборобська лексика буковинських говірок / І. С. Колісник // Діалектологічний бюлетень. – К., 1961. – Вип. VIII. – С. 64–71.
4. Матеріали до словника буковинських говірок. – Чернівці, 1971–1979. – Вип. 1–6.

II. ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

2.1. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ) ПРАКТИКИ (IV курс, 8-й семестр)

Змістовий модуль 1. Планування уроків української мови у 5-9 класах відповідно до «Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова. 5-11 класи» (К., 2012).

Тема 1. Календарне планування з української мови у 5-9 класах на період педпрактики. Система тренувальних і творчих завдань з мови. Індивідуальні й диференційовані завдання для учнів.

Тема 2. Тематичні поурочні плани-конспекти з української мови у 5-9 класах. Види робіт з культури мовлення та розвитку усного й писемного мовлення.

Тема 3. Поточний і тематичний контроль навчальних досягнень учнів. Шляхи підвищення творчої активності школярів.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність студентів-філологів під час педагогічної практики.

Тема 4. Підготовка до уроків української мови (і літературного читання) та їх проведення. Способи та засоби засвоєння нових знань з української мови. Види повторення та їх зв'язок із засвоєнням нових знань. Виховна спрямованість уроків мови.

Тема 5. Нестандартні уроки з мови. Інтерактивні технології навчання. Наочність на уроках мови (та літературного читання), виготовлення наочних посібників (схем, таблиць, алгоритмів, перфокарт та ін.).

Тема 6. Взаємовідвідування уроків студентами-філологами. Спостереження та аналіз уроків різних типів. Шляхи підвищення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів.

Змістовий модуль 3. Позакласна робота зі спеціальності.

Тема 7. Підготовка та проведення занять мовно-літературного гуртка. Елементи наукового дослідження учнів.

Тема 8. Епізодичні форми позакласної роботи в школі (мовні та мовно-літературні ранки, Міжнародний день рідної мови, лінгвістичні вікторини, конкурси, ігри, мовознавчі турніри та ін.).

Тема 9. Шевченкіана в школі (випуск тематичної газети, мовно-літературна композиція «Доля Т.Г.Шевченка», усний журнал «Світова велич Кобзаря», конкурс на кращий твір про Т.Шевченка, конкурс читців творів поета та ін.).

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах педагогічної практики

ЗМ 1	ЗМ2	ЗМ3	Підсумковий контроль	Сума балів
Теми: 1,2,3	Теми: 4,5,6	Теми: 7, 8, 9	звіт про практику	
30	30	30	10	100

Література

- 1.Державний стандарт базової і повної середньої освіти // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – К., 2004. – 1-2. – 64 с.
- 2.Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Академвидав, 2004. – 352 с.
- 3.Донченко Т.К. Організація навчальної діяльності учнів на уроках рідної мови. – К.: Фундація ім. О.Ольжича, 1995. – 251 с.
- 4.Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. – К.: Ленвіт, 2003. – 261 с.
- 5.Караман С.О. Методика викладання української мови в гімназії. – К.: Ленвіт, 2003. – 272 с.
- 6.Методика викладання української мови в середній школі / за ред. І.С.Олійника. – К.: Вища школа, 1989. – 439 с.
- 7.Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / за ред. М.Пентелюк. – К.: Ленвіт, 2007. – 400 с.

- 8.Плиско К.М. Теорія і методика навчання української мови в середній школі. – Харків, 2001. – 114 с.
- 9.Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. – К.: А.С.К., 2004. – 192 с.
- 10.Потапенко О.І. Гурткова робота з української мови в 4-8 класах. – К., 1989.
- 11.Програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Українська мова. 5-11 класи. – К., 2012.
- 12.Шелехова Г.Т. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення на уроках рідної мови в середній школі. – К., 1996. – 56 с.
- Методичні статті в періодиці («Дивослово», «Укр. мова і література в школі»).

2.2. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ) ПРАКТИКИ (IV курс, 8-й семестр)

Змістовий модуль 1. Теоретична підготовка студента до роботи у школі.

Тема 1. Вимоги до сучасного уроку літератури.

Тема 2. Вимоги до оцінювання знань, умінь та навичок учнів.

Тема 3. Вимоги до оцінювання усних відповідей та письмових робіт.

Змістовий модуль 2. Учитель-словесник і навчальний процес.

Тема 4. Особисті якості вчителя-словесника.

Тема 5. Професійні якості вчителя-словесника.

Тема 6. Планування наукової та навчально-виховної роботи вчителем.

Змістовий модуль 3. Підготовка та проведення уроків.

Тема 7. Складання конспектів уроків.

Тема 8. Проведення уроків.

Змістовий модуль 4. Виготовлення навчально-методичного забезпечення.

Тема 9. Підготовка диференційованих карточок з індивідуальними завданнями.

Тема 10. Підготовка презентаційних матеріалів під теми, що викладаються.

Тема 11. Підготовка обладнання та методичного забезпечення до уроків.

Змістовий модуль 5. Виконання індивідуальних завдань згідно планування до кожного навчального року.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах виробничої педагогічної (навчально-виховної) практики

ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	Підсумковий контроль			Сума балів
Теми: 1, 2, 3	Теми: 4, 5, 6	Теми: 7, 8	Теми: 9,10,11	Індивідуальне завдання	матеріали щоденника	Звіт про практику	Захист практики	
5	5	15	10	15	10	10	20	100

Література

1. Бандура О. Читач і художня література / О. Бандура //Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 3. – С.28.
2. Библер В.С. Мышление как творчество: пособие для студентов/ В. С. Библер. // М., 1975.
3. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Українська література в середній школі: курс методики / Т. Ф. Бугайко, Ф. Ф. Бугайко// К.: Рад.школа, 1962.
4. Границкая А. С. Научить думать и действовать. Адаптивная система обучения в школе[Текст] / А. С. Границкая // Директор школы. – 1995. – №6
5. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: методичний посібник авторський уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А. П. Н. 2002
6. Ісаєва О.О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: посібник для вчителя/ О. О. Ісаєва// Київ: Ленвіт. – 2000.
7. Кучерук О. Формуючи навички творчої діяльності / О.Кучерук // Українська мова і література в школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – № 4.– 2002.

8. Мірошниченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник для студентів та вчителів / Л. Ф. Мірошниченко // К., 2000.
9. Ніколенко О.М., Куцевол О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник для вчителя / Ніколенко О.М., Куцевол О. М. – Київ: Академія. – 2003.
10. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці. / О. Пометун // Доба: Науково-методичний часопис з громадянської освіти 2002, № 2.
11. Смагло Н.С. Сучасні аспекти розвитку творчої особистості / Н. С. Смагло // Постметодика – №2-3. 2002.

Асистентська практика (магістри) (УМЛ)

2.2. ЗМІСТ АСИСТЕНТСЬКОЇ ПРАКТИКИ (V курс, 1-й семестр)

Змістовий модуль 1. Теоретична підготовка магістранта до роботи у ВУЗі.

Тема 1. Вимоги до лекційного і практичного заняття з польської мови і літератури.

Тема 2. Вимоги до оцінювання знань, умінь та навичок студентів.

Тема 3. Вимоги до оцінювання усних відповідей та письмових робіт.

Змістовий модуль 2. Викладач і навчальний процес у ВУЗі.

Тема 4. Особисті якості викладача-словесника.

Тема 5. Професійні якості викладача-словесника.

Тема 6. Планування наукової та навчально-виховної роботи викладачем.

Змістовий модуль 3. Підготовка та проведення лекцій.

Тема 7. Систематизація матеріалу для підготовки лекційного заняття.

Тема 8. Проведення практичних занять.

Змістовий модуль 4. Виготовлення навчально-методичного забезпечення.

Тема 9. Підготовка диференційованих карточок з індивідуальними завданнями.

Тема 10. Підготовка презентаційних матеріалів відповідно до тем, що викладаються.

Тема 11. Підготовка студентів до здійснення наукової роботи.

Змістовий модуль 5. Виконання індивідуальних завдань згідно планування до кожного навчального року.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах асистентської практики

ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	Підсумковий контроль			Сума балів
Теми: 1, 2, 3	Теми: 4, 5, 6	Теми: 7, 8	Теми: 9,10,11	Індивідуальне завдання	матеріали щоденника	Звіт про практику	Захист практики	
5	5	15	10	15	10	10	20	100

“Польська мова та література”

І. НАВЧАЛЬНІ ПРАКТИКИ

1.1 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ФОЛЬКЛОРНО-ЛІТЕРАТУРНО-КРАЄЗНАВЧОЇ ПРАКТИКИ (I курс, 2-й семестр)

Змістовий модуль 1. Методика, наукові засади, принципи фольклорно-етнографічної практики.

Тема 1. Сучасна методика і практика записування та збирання фольклорного та літературно-краєзнавчого матеріалу,

Тема 2. Правила і норми оформлення матеріалів фольклорно-літературно-краєзнавчої практики.

Модуль 2. Проведення навчальних екскурсій.

Тема 4. Відвідування Художнього музею м. Івано-Франківська. Скласти конспект екскурсії.

Тема 5. Відвідування Краєзнавчого музею м. Івано-Франківська. Скласти конспект екскурсії.

Тема 6. Ознайомлення з фондами Літературного музею Прикарпаття. Скласти конспект екскурсії.

Тема 7. Виїзд на терени локалізації польських культурних артефактів, у місця проживання, походження видатних польських культурних діячів, письменників, науковців, польських родів. Ознайомлення студентів з історією міст, заснованих поляками, польською архітектурою, долею письменників, пов'язаних із відповідними містами. (Львів, Кам'янка-Бузька, Журавно, Кременець, Голосків, Коломия, екскурсії замками Олеський, Підгорецький, Свиржзський, Збаразський, Дубнівський, Кам'яний корабель (Сидорів над збручем, Кам'янець-Подільський, Хотинський). Скласти тези про зв'язок польських письменників із теренами України, їхню діяльність.

Тема 8. Проживання у селі Голоскові Коломийського району Івано-Франківської області з метою вивчення місцевого ареалу, місць проживання відомого польського письменника епохи Просвітництва Францішека Карпінського.

Мета: зафіксувати у процесі спілкування із старшими мешканцями цієї місцевості важливі факти діяльності польських родів, події при польському костелі.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах фольклорної практики

ЗМ 1	ЗМ 2	Підсумковий контроль		Сума балів
Теми: 1, 2,	Теми 4, 5, 6, 7, 8	Оформлення матеріалів практики	Звіт про фольклорну практику	
30	30	30	10	100

Література

1. Бердяєва О.Н. Фольклорна практика. Методичні поради. – К., 2007. – 180 с.
2. Цівкач О.М. Літературне краєзнавство. Польська література Прикарпаття (ХУ-перша половина ХХ ст.). Хрестоматія. Івано-Франківськ: Симфонія-Форте, 2012. – 272 с.

3. Фольклорна практика: робоча навч. прогр. (для студ. I курсу філол. ф-ту спец. Українська мова та література) / Волинський національний ун-т ім. Лесі Українки. Філологічний факультет. Кафедра української літератури / Лариса Степанівна Семенюк (уклад.), Майя Миколаївна Хмелюк (уклад.). — Луцьк : Вежа, 2008. — 24с.

15. Інформаційні ресурси

1. studentus.com.ua/.../folklorna-praktika--rob..
2. window.edu.ru/library/pdf2txt/070/22070/5297
3. [.http://www.google.com.ua/url?sa](http://www.google.com.ua/url?sa)

1.2 ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДІАЛЕКТОЛОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ (II курс, 4-й семестр).

Змістовий модуль 1. Фонетичні явища в польських діалектах.

Тема 1. Вокалізм: особливості вимови голосних у польських діалектах.

Тема 2. Особливості вимови приголосних у польських діалектах.

Тема 3. Спостереження за сучасним станом місцевого мовлення, його взаємодія з літературною мовою на фонетичному рівні. Фонетичний аналіз текстів.

Модуль 2. Граматичні та лексичні особливості польських діалектів.

Тема 4. Морфологічні явища в граматичній будові польських діалектних текстів.

Тема 5. Словниковий склад діалектного типу говору: спостереження над загальноповсюдною побутовою лексикою та ономастикою (назви поселення та житла; інтер'єру та його елементів; народного одягу; їжі та продуктів харчування; видів господарської діяльності; родинних понять; звичаїв та обрядів і под.).

Тема 6. Скласти питальник на одну із вибраних тем (за зразком, який подається у методичних рекомендаціях).

**Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах
діалектологічної практики**

ЗМ 1	ЗМ 2	Підсумковий контроль		Сума балів
Теми: 1, 2, 3	Теми 4, 5, 6	матеріали щоденника	Звіт про діалектологічну практику	
30	30	30	10	100

Література

Основна література

1. Ананьева Н.Е. История и диалектология польского языка. –М., 1993.
2. Ananiewa N. O niektórych typach polskich gwar na Ukrainie i metodach ich badań oraz o przyszłym atlasie polskich gwar kresowych // Język polski dawnych kresów wschodnich. – Warszawa, 1996.
3. Bartnicka–Dąbkowska B. Podstawowe wiadomości z dialektologii polskiej z ćwiczeniami. –Warszawa, 1959.
4. Bąk P. Gramatyka języka polskiego. – Warszawa, 1984.
5. Dejna K. Dialekty polskie. – Wrocław. Warszawa. Kraków, 1993.
6. Klemensiewicz Z. Historia języka polskiego. T. 1–3. –Warszawa, 1961–1972.
7. Klemensiewicz Z., Lehr-Splawiński T., Urbańczyk S. Gramatyka historyczna języka polskiego. –Warszawa, 1965
8. Kurzowa Z. Polszczyzna Lwowa i kresów południowo-wschodnich do 1939 r. – Warszawa-Kraków, 1993.
9. Polszczyzna regionalna Pomorza // Pod red. K. Handkę. –Wejcherowo, 1986.
10. Trepczyk J. Słownik polsko-kaszubski. T. 1-2. –Gdańsk, 1994.
11. Urbańczyk S. Zarys dialektologii polskiej. Wyd. III. –Warszawa, 1968.

Додаткова література

1. Аванесов Р.И., Бернштейн С.Б. Лингвистическая география и структура языка. –М., 1958.
2. Плотникова А.А. Польская диалектная лексикография последних десятилетий // Вопросы языкознания. –1992. –№1.
3. Толстая С.М. Современное состояние польской диалектологии // Советское славяноведение. –1973. –№5.

4. Dejna K. Zasady i podstawy dialektycznej regionalizacji terytorium etnicznego. –Łódź, 1972.
5. Furdal A. Materiały do kwestionariusza do badania dialektu kulturalnego // rozprawy komisji językowej Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego 9, 1973. –S. 41–59.
6. Karaś M. O hierarchii gwarowych środków stylizacyjnych (uwagi i propozycje) // Z zagadnień języka artystycznego. –Warszawa-Kraków, 1977.
7. Popowska-Taborska H. Kaszubszczyzna. Zarys dziejów. –Warszawa, 1982.
8. Steffen W. Słownik warmiński. –Wrocław, 1984.

II. ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

2.1. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ) ПРАКТИКИ (IV курс, 8-й семестр)

Змістовий модуль 1. Планування уроків польської мови у 5-9 класах.
Тема 1. Календарне планування з польської мови у 5-9 класах на період педпрактики. Система тренувальних і творчих завдань з мови. Індивідуальні й диференційовані завдання для учнів.

Тема 2. Тематичні поурочні плани-конспекти з польської мови у 5-9 класах. Види робіт з культури мовлення та розвитку усного й писемного мовлення.

Тема 3. Поточний і тематичний контроль навчальних досягнень учнів. Шляхи підвищення творчої активності школярів.

Змістовий модуль 2. Навчально-методична діяльність студентів-філологів під час педагогічної практики.

Тема 4. Підготовка до уроків польської мови як іноземної та специфіка їх проведення. Способи та засоби засвоєння нових знань з польської мови. Види повторення та їх зв'язок із засвоєнням нових знань. Виховна спрямованість уроків мови.

Тема 5. Нестандартні уроки з мови. Інтерактивні технології навчання. Наочність на уроках мови та розвитку мовлення, виготовлення наочних посібників (схем, таблиць, алгоритмів, перфокарт та ін.).

Тема 6. Взаємовідвідування уроків студентами-філологами.
Спостереження та аналіз уроків різних типів. Шляхи підвищення орфографічної та пунктуаційної грамотності учнів.

Змістовий модуль 3. Позакласна робота зі спеціальності.

Тема 7. Підготовка та проведення занять мовно-літературного гуртка.
Елементи наукового дослідження учнів.

Тема 8. Епізодичні форми позакласної роботи в школі (мовні та мовно-літературні ранки, лінгвістичні вікторини, конкурси, ігри, мовознавчі турніри та ін.).

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах виробничої педагогічної (навчально-виховної) практики

ЗМ 1	ЗМ2	ЗМ3	Підсумковий контроль	Сума балів
Теми: 1,2,3	Теми: 4,5,6	Теми: 7, 8	звіт про практику та захист	
30	30	30	10	100

ЛІТЕРАТУРА

1. Методичні рекомендації по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України / Укладачі О.Є. Пантелеймонов,
2. Л.М. Кохановський. –К., 1996.
3. *Metodyka nauczania języka polskiego jako obcego* / Pod red. J. Lewandowskiego. –Warszawa, 1980.
4. Seretny A., Lipińska E. *ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego*. –Kraków, 2005.
5. Bartnicka B.(i in.). *Uczmy się polskiego. Podręcznik języka dla cudzoziemców, cz. I*. –Warszawa, 1994.
6. Biłęńska-Swystowicz Ł. *Uczę się polskiego*. –Kijów, 1998.
7. Gawdzik W. *Ortografia na wesoło*. –Warszawa, 1971.

8. Iluk J., Jorząbek K. Polsko-rosyjski słownik wyrażen i zwrotów lekcyjnych. – Warszawa, 1996.
9. Kaleta Z. Gramatyka języka polskiego dla cudzoziemców. –Kraków, 1995.
10. Kita M. Wybieram gramatykę! Tom I. –Katowice, 1998.
11. Kucharczyk J. Zaczynam mówić po polsku. –Łódź, 1992.
12. Kucharczyk J. Już mówię po polsku. –Łódź, 1994.
13. Lipińska E. Z polskim na ty. – Kraków, 2003.
14. Łazarowycz O. Ortografia języka polskiego. –Iwano-Frankiwnsk, 1999.
15. Miodunka W. Uczmy się polskiego (kurs video). –Warszawa, 1996.
16. Nalepińska M. Jak mówić i pisać poprawnie. –Warszawa, 1996.
17. Nowak J. Uczę się ortografii. Zasady pisowni, ćwiczenia, teksty dyktand. – Warszawa, 1996.
18. Pasięka M. Język polski dla cudzoziemców. Ćwiczenia dla początkujących. – Wrocław, 2001.
19. Stypka A. Ćwiczenia gramatyczne w klasach 4–8. –Warszawa, 1990.

2.2 ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ) ПРАКТИКИ (V курс, 9-й семестр)

Змістовий модуль 1. Теоретична підготовка студента до роботи у школі.

Тема 1. Вимоги до сучасного уроку літератури.

Тема 2. Вимоги до оцінювання знань, умінь та навичок учнів.

Тема 3. Вимоги до оцінювання усних відповідей та письмових робіт.

Змістовий модуль 2. Учитель-словесник і навчальний процес.

Тема 4. Особисті якості вчителя-словесника.

Тема 5. Професійні якості вчителя-словесника.

Тема 6. Планування наукової та навчально-виховної роботи вчителем.

Змістовий модуль 3. Підготовка та проведення уроків.

Тема 7. Складання конспектів уроків.

Тема 8. Проведення уроків.

Змістовий модуль 4. Виготовлення навчально-методичного забезпечення.

Тема 9. Підготовка диференційованих карточок з індивідуальними завданнями.

Тема 10. Підготовка презентаційних матеріалів під теми, що викладаються.

Тема 11. Підготовка обладнання та методичного забезпечення до уроків.

Змістовий модуль 5. Виконання індивідуальних завдань згідно планування до кожного навчального року.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах виробничої педагогічної (навчально-виховної) практики

ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	Підсумковий контроль			Сума балів
Теми: 1, 2, 3	Теми: 4, 5, 6	Теми: 7, 8	Теми: 9,10,11	Індивідуальне завдання	матеріали щоденника	Звіт про практику	Захист практики	
5	5	15	10	15	10	10	20	100

Література

1. Бандура О. Читач і художня література / О. Бандура //Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 3. – С.28.
2. Библер В.С. Мышление как творчество: пособие для студентов/ В. С. Библер. // М., 1975.
3. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Українська література в середній школі: курс методики / Т. Ф. Бугайко, Ф. Ф. Бугайко// К.: Рад.школа, 1962.
4. Выгодский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте / Л.С. Выгодский // М., 1967
5. Границкая А. С. Научить думать и действовать. Адаптивная система обучения в школе[Текст] / А. С. Границкая // Директор школы. – 1995. – №6

6. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: методичний посібник авторський уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А. П. Н. 2002
7. Ісаєва О.О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: посібник для вчителя/ О.О. Ісаєва// Київ: Ленвіт. – 2000.
8. Коломина И.П. Структура и механизмы творческой деятельности / И.П. Коломина// Рига, 1995.
9. Кучерук О. Формуючи навички творчої діяльності / О.Кучерук // Українська мова і література в школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – № 4.– 2002.
10. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник для студентів та вчителів / Л.Ф. Мірошніченко // К., 2000.
11. Ніколенко О.М., Куцевол О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник для вчителя / Ніколенко О.М., Куцевол О. М. – Київ: Академія. – 2003.
12. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці. / О. Пометун // Доба: Науково-методичний часопис з громадянської освіти 2002, № 2.
13. Селевко Г.К. Современные образовательные технологии / Г.К. Селевко // М., 1998.
14. Смагло Н.С. Сучасні аспекти розвитку творчої особистості / Н.С. Смагло // Постметодика – №2-3. 2002.
15. Унт И. Индивидуализация и дифференциация обучения /И. Унт // М., 1998
16. Шадриков В. Д. Психология деятельность и способность человека: пособие для студентов / В. Д. Шадриков// М., 1996
17. Шубинский В.С. Педагогіка творчества учащихся: пособие для учителя / В.С. Шубинский // М., 1988.

II. ВИРОБНИЧІ ПРАКТИКИ

2.1. ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ (НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ) ПРАКТИКИ (V курс, 9-й семестр)

Змістовий модуль 1. Теоретична підготовка студента до роботи у школі.

Тема 1. Вимоги до сучасного уроку літератури.

Тема 2. Вимоги до оцінювання знань, умінь та навичок учнів.

Тема 3. Вимоги до оцінювання усних відповідей та письмових робіт.

Змістовий модуль 2. Учитель-словесника і навчальний процес.

Тема 4. Особисті якості вчителя-словесника.

Тема 5. Професійні якості вчителя-словесника.

Тема 6. Планування наукової та навчально-виховної роботи вчителем.

Змістовий модуль 3. Підготовка та проведення уроків.

Тема 7. Складання конспектів уроків.

Тема 8. Проведення уроків.

Змістовий модуль 4. Виготовлення навчально-методичного забезпечення.

Тема 9. Підготовка диференційованих карточок з індивідуальними завданнями.

Тема 10. Підготовка презентаційних матеріалів під теми, що викладаються.

Тема 11. Підготовка обладнання та методичного забезпечення до уроків.

Змістовий модуль 5. Виконання індивідуальних завдань згідно планування до кожного навчального року.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів в умовах виробничої педагогічної (навчально-виховної) практики

ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	ЗМ 5	Підсумковий контроль			Сума балів
					матеріали щоденника	Звіт про практику	Захист практики	
Теми: 1, 2, 3	Теми: 4, 5, 6	Теми: 7, 8	Теми: 9,10,11	Індивідуальне завдання				
5	5	15	10	15	10	10	20	100

Література

1. Бандура О. Читач і художня література / О. Бандура //Українська література в загальноосвітній школі. – 2002. – № 3. – С.28.
2. Библер В.С. Мышление как творчество: пособие для студентов/ В. С. Библер. // М., 1975.
1. Бугайко Т.Ф., Бугайко Ф.Ф. Українська література в середній школі: курс методики / Т. Ф. Бугайко, Ф. Ф. Бугайко// К.: Рад.школа, 1962.
2. Выгодский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте / Л.С. Выгодский // М., 1967
3. Границкая А. С. Научить думать и действовать. Адаптивная система обучения в школе[Текст] / А. С. Границкая // Директор школы. – 1995. – №6
4. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід: методичний посібник авторський уклад.: О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А. П. Н. 2002
5. Ісаєва О.О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: посібник для вчителя/ О. О. Ісаєва// Київ: Ленвіт. – 2000.
6. Коломина И.П. Структура и механизмы творческой деятельности / И.П. Коломина// Рига, 1995.
7. Кучерук О. Формуючи навички творчої діяльності / О.Кучерук // Українська мова і література в школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. – № 4.– 2002.
8. Мірошніченко Л. Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах: підручник для студентів та вчителів / Л. Ф. Мірошніченко // К., 2000.
9. Ніколенко О.М., Куцевол О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури: посібник для вчителя / Ніколенко О.М., Куцевол О. М. – Київ: Академія. – 2003.
10. Пометун О. Як оцінити діяльність учнів на інтерактивному уроці. / О. Пометун // Доба: Науково-методичний часопис з громадянської освіти 2002, № 2.

- 11.Селевко Г.К. Современные образовательные технологии / Г.К. Селевко // М., 1998.
- 12.Смагло Н.С. Сучасні аспекти розвитку творчої особистості / Н. С. Смагло // Постметодика – №2-3. 2002.
- 13.Унт И. Индивидуализация и дифференциация обучения /И. Унт // М., 1998
- 14.Шадриков В. Д. Психология деятельность и способность человека: пособие для студентов / В. Д. Шадриков// М., 1996
- 15.Шубинский В.С. Педагогіка творчества учащихся: пособие для учителя / В. С. Шубинский // М., 1988.